

KEUSOTE

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Talousarvion 2027 valmistelutilanne

Konsernijaosto 28.10.2026

KEUSOTE.FI

TPE 9/2026

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Hyvinvointialue

	TPE	TA	Poikkeama
Tilikauden tulos (Me)	1,3 Me	4,9 Me	-3,6 Me

Perustelut poikkeamalle

- Omassa palvelutuotannossa toimintakate toteutuu n. 5,4 Me talousarviota heikommin
- Erikoissairaanhoidon toimintakate toteutuu n. 0,3 Me talousarviota paremmin
- Pelastustoimen toimintakate toteutuu n. 0,5 Me talousarviota paremmin
- Valtionrahoitus n. 1,4 Me talousarviota suurempi
- Rahoituskulut (netto) n. 0,4 Me talousarviossa arvioitua pienemmät
- Poistot n. 0,7 Me talousarviossa arvioitua suuremmat

→ **Tilikauden tulos n. 3,6 Me talousarviota heikompi →**

→ **Kumulatiivinen alijäämä vuoden 2026 lopussa n. 123,6 Me**

HVA-johtajan talousarvioesitysluonnos 2027

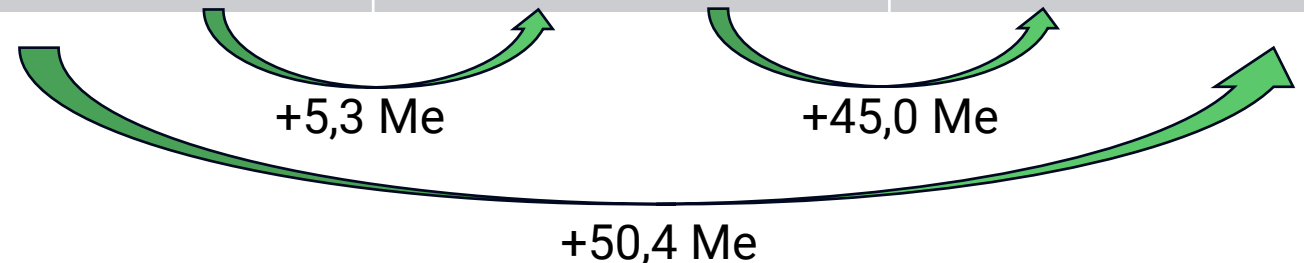
Valtionrahoitus

Rahoitus muuttunut kevään tiedoista 50,4 Me vuosina 2027-2030

- Valtiovarainministeriö julkaisi vuoden 2027 rahoituslaskelman ja vuosien 2028-2031 rahoituksen painelaskelman 22.10.2026
- Vuoden 2027 rahoitus heikkeni n. 2,2 Me syyskuussa julkaistuun laskelmaan verrattuna (hyte-kerroin)

Vuosi	Laskelma 30.4.2026 Kehyksen pohjana	Laskelma 21.9.2026 * Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman päivitys, ETO	Laskelma 22.10.2026
2027	892.886.488	898.217.515	895.969.822
2028	942.420.925	942.420.925	951.587.621
2029	970.272.396	970.272.396	988.596.131
2030	997.047.014	997.047.014	1.016.852.640
Rahoitus 2027-2030	3.802.626.823	3.807.957.850	3.853.006.214

* Ministeriö päivitti 21.9.2026 vain vuoden 2027 rahoituslaskelman

Hyvinvointialueiden rahoitus vuonna 2027 (22.10.2026)

Hyvinvointialue	Vuoden 2026 rahoitus yhteensä, milj. euroa (18.12.2025)	Laskennallinen rahoitus vuonna 2027, milj. euroa	Siirtymätasaus vuonna 2027, milj. euroa	Vähimmäis- tasoa koskeva tasaus, milj. euroa	Vuoden 2027 rahoitus yhteensä, milj. euroa	Rahoitukseen sisältyvä jälkikäteis- tarkistus yhteensä vuonna 2027, milj. euroa	Vuoden 2027 rahoitus yhteensä, euroa/asukas	Rahoituksen muutos vuodelle 2027, milj. euroa	Rahoituksen muutos vuodelle 2027, prosenttia
Helsinki	3 088	3 093	100	-8	3 185	99	4 587	97	3,1 %
Vantaa ja Kerava	1 263	1 321	0	-3	1 318	43	4 518	55	4,3 %
Länsi-Uusimaa	2 035	2 053	0	0	2 053	67	4 054	18	0,9 %
Itä-Uusimaa	438	462	-17	-1	444	15	4 454	6	1,3 %
Keski-Uusimaa	879	885	13	-2	896	29	4 317	17	1,9 %
Varsinais-Suomi	2 433	2 523	-52	-6	2 465	82	4 952	32	1,3 %
Satakunta	1 087	1 061	15	11	1 087	35	5 173	0	0,0 %
Kanta-Häme	828	836	-1	0	835	27	4 942	7	0,8 %
Pirkanmaa	2 583	2 596	0	0	2 596	84	4 729	13	0,5 %
Päijät-Häme	996	1 041	-33	0	1 008	34	4 928	12	1,2 %
Kymenlaakso	904	859	38	8	904	28	5 788	0	0,0 %
Etelä-Karjala	614	603	0	11	614	20	4 938	0	0,0 %
Etelä-Savo	783	754	31	0	784	24	6 121	1	0,1 %
Pohjois-Savo	1 332	1 331	0	1	1 332	43	5 359	0	0,0 %
Pohjois-Karjala	881	946	-48	-2	896	31	5 549	15	1,7 %
Keski-Suomi	1 310	1 314	9	0	1 323	43	4 834	13	1,0 %
Etelä-Pohjanmaa	1 014	1 034	0	-2	1 032	33	5 446	17	1,7 %
Pohjanmaa	863	867	8	-1	874	28	4 869	11	1,3 %
Keski-Pohjanmaa	344	359	-12	0	347	12	5 140	3	0,9 %
Pohjois-Pohjanmaa	2 052	2 089	-1	-5	2 083	68	4 983	31	1,5 %
Kainuu	416	416	0	0	416	14	6 013	0	0,0 %
Lappi	1 048	1 098	-39	0	1 060	36	6 013	12	1,1 %
Manner-Suomi yhteensä	27 190	27 540	10	0	27 550	891	4 900	360	1,3 %

Hyvinvointialueiden vuoden 2027 rahoitus

Vuoden 2027 rahoitus

Rahoituserä	euroa
Laskennallinen rahoitus yhteensä vuonna 2026	27 214 659 242
Palvelutarpeen kasvu, sote	193 238 610
HVA-indeksi, sote	726 554 444
HVA-indeksi, pela	16 199 588
Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävämuutokset, yhteensä	-184 670 000
Pelastustoimen tehtävämuutokset, yhteensä	0
Jälkikäteistarkistuksen vuosittainen lisäys/vähennys, yhteensä	-425 844 706
Jälkikäteistarkistusta rahoituksessa yhteensä	891 332 764
Laskennallinen sote-rahoitus vuonna 2027	26 926 658 388
Laskennallinen pela-rahoitus vuonna 2027	613 478 790
Laskennallinen rahoitus yhteensä vuonna 2027	27 540 137 179
Siirtymätasaukset vuonna 2027	9 733 140
Rahoitus yhteensä vuonna 2027	27 549 870 318

Koko maan tasolla hyvinvointialueiden rahoitus vuonna 2027 kasvaa **noin 360 milj. euroa** vuoteen 2026 verrattuna

- Palvelutarpeen kasvu on noin **193 milj. euroa**
- Hyvinvointialueindeksin (2,71 %) mukainen korotus on noin **743 milj. euroa**
- Tehtävä- ja asiakasmaksumuutokset ovat yhteensä noin **-185 milj. euroa**
- Vuoden 2027 rahoitukseen tehtävä jälkikäteistarkistus on noin **-426 milj. euroa**. Vuoden 2027 rahoitukseen sisältyy maksettua jälkikäteistarkistusta yhteensä noin **0,9 mrd. euroa**.
- Lisäksi siirtymätasauksen kokonaismäärä kasvaa noin **35 milj. euroa** vuodesta 2026

Tehtävä- ja asiakasmaksumuutokset vuoden 2027 rahoituksessa

Taulukkoon on korostettu uudet tehtävät ja muutokset suhteessa 30.4.2026 julkaistuun ennakkolliseen vuoden 2027 rahoituslaskelmaan

Valtion vuoden 2027 talousarvioesityksen mukaiset sote-rahoituksen tehtävämuutokset	Euroa	Kohdennus
Ikääntyneiden ympärivuorokautisen hoivan henkilöstömitoituksen kehittäminen teknologiaa hyödyntäen (HO 2023)	-34 700 000	Vanhustenhuolto
Teknologian hyödyntäminen kotihoidossa (Lisätoimet 2025)	-16 200 000	Vanhustenhuolto
Lääkkeenmäärämiskäytäntöjen laajentaminen (HO 2023)	-5 000 000	Terveystarkastus
Terveystarkastusten kehittäminen (HO 2023)	-7 470 000	Terveystarkastus
Vammaispalvelulain soveltamisalan muutos (Lisätoimet 2024)	6 100 000	Sosiaalihuolto
Hyvinvointialueille valvontalaista johtuvat velvoitteet	0	Koko laskennallinen sote-rahoitus
Kotoutumislain muutoksesta johtuva ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen rahoitus (siirto momentilta 32.50.30)	-1 600 000	Sosiaalihuolto
Lastensuojeluyksiköiden päivystyssääntöjen keventäminen ja joustavoittaminen (Lisätoimet 2025)	-1 500 000	Sosiaalihuolto
Sosiaalihuollon työllistymistä ja työ- ja toimintakykyä edistävien palvelujen kokonaisuuden uudistaminen (Lisätoimet 2025)	-10 000 000	Sosiaalihuolto
Sosiaalihuoltolain 11 ja 14 §:n uudistaminen (Lisätoimet 2025)	-36 000 000	Sosiaalihuolto
Terveystarkastusten kehittäminen, kutsunnanaalaisten ja vapaaehtoiseen asepalvelukseen hakeutuvien naisten ennakkoterveystarkastukset (siirto momentilta 27.10.01)	3 350 000	Asukasperusteisuus
Asiakasmaksujen muutokset (Lisätoimet 2026)	-87 750 000	Terveystarkastus
Kotoutumispalveluiden uudistus, ihmiskaupan uhrien korvausten siirto (siirto momentilta 32.50.30)	700 000	Sosiaalihuolto
Kotoutumispalveluiden uudistus, toimeentulotuen kustannusten korvausten siirto (siirto momentilta 32.50.30)	2 200 000	Sosiaalihuolto
Kuoleman toteamista koskevat lainsäädännön muutokset	-800 000	Terveystarkastus
Lääkkeiden velvoitevarastointia koskevan sääntelyn uudistaminen (siirto momentilta 33.70.20) (BudjL)	4 000 000	Terveystarkastus
Sote-rahoituksen tehtävämuutokset v. 2027 yhteensä	-184 670 000	

Hyte-kertoimen muutosten vaikutus rahoitukseen suhteessa 21.9.2026 julkaistuu laskelmaan

Hyvinvointialue	Hyte-kerroin 21.9.2026 julkaistussa laskelmassa	Hyte-kerroin 22.10.2026 julkaistussa laskelmassa	Hyte-kertoimen muutos, prosenttia	Hyte-rahoituksen muutos	Hyte-rahoituksen muutos, euroa/asukas	Hyvinvointialueen kokonais- rahoituksen muutos	Hyvinvointialueen kokonais- rahoituksen muutos, euroa/asukas
Helsinki	1,11	1,11	-0,4 %	-237 703	0	-166 318	0
Vantaa ja Kerava	0,92	0,92	0,0 %	6 771	0	36 761	0
Länsi-Uusimaa	0,99	1,00	1,4 %	488 632	1	488 632	1
Itä-Uusimaa	0,76	0,80	5,2 %	284 221	3	0	0
Keski-Uusimaa	0,93	0,78	-16,3 %	-2 269 030	-11	-2 247 693	-11
Varsinais-Suomi	0,96	0,97	0,4 %	146 436	0	197 611	0
Satakunta	1,06	1,06	-0,4 %	-63 269	0	0	0
Kanta-Häme	1,44	1,41	-1,8 %	-314 763	-2	-314 763	-2
Pirkanmaa	1,05	1,06	1,1 %	470 485	1	470 485	1
Päijät-Häme	1,18	1,17	-0,9 %	-160 770	-1	-160 770	-1
Kymenlaakso	1,09	1,08	-0,8 %	-96 652	-1	0	0
Etelä-Karjala	0,98	0,93	-5,3 %	-463 266	-4	0	0
Etelä-Savo	1,02	1,04	1,6 %	150 554	1	150 554	1
Pohjois-Savo	1,00	1,02	1,5 %	262 563	1	0	0
Pohjois-Karjala	0,81	0,83	1,5 %	144 385	1	160 979	1
Keski-Suomi	1,08	1,08	0,5 %	111 546	0	111 546	0
Etelä-Pohjanmaa	1,14	1,14	0,4 %	60 979	0	80 458	0
Pohjanmaa	0,62	0,65	4,9 %	397 151	2	0	0
Keski-Pohjanmaa	1,40	1,39	-1,1 %	-77 358	-1	-77 358	-1
Pohjois-Pohjanmaa	0,69	0,74	6,5 %	1 345 780	3	1 388 745	3
Kainuu	0,87	0,85	-1,6 %	-67 822	-1	0	0
Lappi	0,99	0,98	-0,9 %	-118 870	-1	-118 870	-1
Manner-Suomi yht.	1,00	1,00	0,0 %	0	0	0	0

Arvio hyvinvointialueiden rahoituksen kehityksestä 2027–2031

Hyvinvointialue	2027, milj. euroa	2028, milj. euroa	2029, milj. euroa	2030, milj. euroa	2031, milj. euroa	Rahoituksen muutos 2027	Rahoituksen muutos 2028	Rahoituksen muutos 2029	Rahoituksen muutos 2030	Rahoituksen muutos 2031
Helsinki	3 185	3 281	3 380	3 489	3 616	3,1 %	3,0 %	3,0 %	3,2 %	3,7 %
Vantaa ja Kerava	1 318	1 388	1 437	1 490	1 548	4,3 %	5,3 %	3,5 %	3,7 %	3,9 %
Länsi-Uusimaa	2 053	2 132	2 218	2 295	2 380	0,9 %	3,8 %	4,0 %	3,5 %	3,7 %
Itä-Uusimaa	444	467	487	501	517	1,3 %	5,2 %	4,3 %	3,0 %	3,1 %
Keski-Uusimaa	896	952	989	1 017	1 051	1,9 %	6,2 %	3,9 %	2,9 %	3,4 %
Varsinais-Suomi	2 465	2 547	2 639	2 715	2 801	1,3 %	3,3 %	3,6 %	2,9 %	3,2 %
Satakunta	1 087	1 088	1 111	1 128	1 152	0,0 %	0,1 %	2,2 %	1,5 %	2,1 %
Kanta-Häme	835	857	888	908	930	0,8 %	2,6 %	3,7 %	2,2 %	2,5 %
Pirkanmaa	2 596	2 690	2 813	2 901	2 999	0,5 %	3,7 %	4,6 %	3,1 %	3,4 %
Päijät-Häme	1 008	1 034	1 076	1 101	1 128	1,2 %	2,6 %	4,0 %	2,4 %	2,5 %
Kymenlaakso	904	907	928	939	954	0,0 %	0,3 %	2,4 %	1,1 %	1,7 %
Etelä-Karjala	614	616	634	646	660	0,0 %	0,4 %	2,9 %	1,9 %	2,2 %
Etelä-Savo	784	797	815	826	841	0,1 %	1,7 %	2,2 %	1,3 %	1,8 %
Pohjois-Savo	1 332	1 360	1 398	1 430	1 468	0,0 %	2,1 %	2,8 %	2,3 %	2,6 %
Pohjois-Karjala	896	912	935	956	979	1,7 %	1,8 %	2,5 %	2,3 %	2,4 %
Keski-Suomi	1 323	1 360	1 400	1 432	1 469	1,0 %	2,7 %	3,0 %	2,2 %	2,6 %
Etelä-Pohjanmaa	1 032	1 055	1 078	1 099	1 124	1,7 %	2,3 %	2,1 %	2,0 %	2,2 %
Pohjanmaa	874	897	910	932	958	1,3 %	2,6 %	1,5 %	2,3 %	2,8 %
Keski-Pohjanmaa	347	359	375	383	392	0,9 %	3,4 %	4,4 %	2,3 %	2,4 %
Pohjois-Pohjanmaa	2 083	2 174	2 240	2 299	2 365	1,5 %	4,4 %	3,0 %	2,6 %	2,9 %
Kainuu	416	425	438	445	453	0,0 %	2,2 %	2,9 %	1,6 %	1,9 %
Lappi	1 060	1 087	1 123	1 150	1 179	1,1 %	2,6 %	3,3 %	2,4 %	2,5 %
Manner-Suomi yht.	27 550	28 384	29 311	30 081	30 965	1,3 %	3,0 %	3,3 %	2,6 %	2,9 %

Käyttötalousosa

Oma palvelutuotanto – 6,9 Me yli kehyyksen

- Anestesia-hammashoidon siirto HUSista Tepasaan huomioitu (0,15 Me)
- Kehyyksen ylitys johtuu pääasiassa IT-kustannusten kasvusta (panostukset AI- ja digi-palvelujen kehittämiseen) sekä tila- ja tukipalvelujen lisäresursoinnista
- Sisällytetty tuottavuusohjelman toimenpiteet (lomautukset 14 vrk / 4 Me)
- Rahoituksen heikentymisen vuoksi tilikauden tulos olisi alijäämäinen ja tavoitteena on vähintään nollatulos → omaan palvelutuotantoon kohdennettiin n. 0,4 Me:n lisäsäästötavoite, jota tavoitellaan esim. lomapalkkavelan pienentämisellä (vuoden 2027 talousarvioon ei muuten sisälly lomapalkkavelan säästötavoitetta)
- Kehyksessä 8,5 Me kohdentamattomia säästötoimenpiteitä → HVA-johtajan esitysluonnoksessa 4,25 Me kohdennettu
 - Keukonserni 1,5 Me (JUSTin vuokrasäästö, aptj-kilpailutuksen myöhentäminen)
 - Ikva 1,0 Me (ikäntyneiden asumispalvelut)
 - Aiso 1,0 Me (asumispalvelut)
 - Tepasa 0,75 Me (suun terveydenhuolto, hr-säästöt)

HUS, kehys ja työnjaolliset muutokset – hva:n laskelmissa n. 3,4 Me pienempi määräraha

Kehys vaihtoehto 1

	Helsinki	Itä-Uusimaa	Keski-Uusimaa	Länsi-Uusimaa	Vantaa-Kerava	Yhteensä
Kehys 2027	889 799 079	165 226 291	318 260 946	698 140 879	399 882 497	2 471 309 692
Kehyksen kasvu 26-27 (%)	4,1 %	3,5 %	1,7 %	6,4 %	4,7 %	4,5 %
Työnjaolliset muutokset	11 899 801	28 548	61 400	- 611 934	- 75 266	11 302 549
yhteensä	901 698 880	165 254 839	318 322 346	697 528 945	399 807 231	2 482 612 241

- Valmistellut työnjaolliset muutokset (JYKin käsittely 29.10.2026)

NIPT	196 000 eur
Hammashoito yleisanestesiassa	-147 868 eur
Kenttäjohtojärjestelmän käyttöönotto	77 268 eur
Maksusitoumuksella luovutettavat apuvälineet	-64 000 eur

Hyvinvointialueen TA-valmistelussa erikoissairaanhoidon varattu 314,9 Me (hammashoito yleisanestesiassa huomioitu) eli n. 4 Me vähemmän

Pelastustoimi

- Pelastuslautakunta päättänyt 8.9.2026 lähettää pelastustoimen talousarvion ja toimintasuunnitelman luonnoksen lausunnonle, aluehallitus antanut lausunnon 29.9.2026
- Pelan esityksen mukaan vuoden 2027 maksuosuus 19,8 Me
- Hyvinvointialueen TA-valmistelussa käytetty kehyksen mukaista lukua 18,9 Me eli vajaan on n. 0,9 Me
- Pelastuslautakunta on käsitellyt pelastustoimen talousarviota toistamiseen 6.10.2026 ja tuolloin talousarvioesitykseen on tehty tarkennuksia mm. henkilöstökuluihin → esityksen mukaan Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen maksuosuuden arvioidaan olevan 19,5 Me

Yhteenveto tuloslaskelmuodossa

Tuloslaskelma 2027

VUOSI 2025

KESKI-UUDENMAAN HYVINVOINTIALUE	TP 2025
Toimintakate sitovuustasoisin	
Oma palvelutuotanto	-542 409 254 €
Hyvinvointialueen johto sekä strateginen kehittäminen ja tukipalvelut	-102 960 830 €
Ikäihmistien ja vammaisten palvelualue	-201 331 640 €
Asiakasohjaus, integraatio-, lasten ja aikuisten sosiaalipalvelut	-112 660 268 €
Terveyspalvelujen ja sairaanhoidon palvelualue	-125 456 517 €
Kohdentamaton erä / omaan palvelutuotantoon tehtävä muutos	
Erikoissairaanhoito	-288 176 926 €
Pelastustoimi	-17 114 000 €
TOIMINTAKATE	-847 700 180 €
Valtionrahoitus	860 229 995 €
Rahoitustuotot ja -kulut	-635 074 €
VUOSIKATE	11 894 741 €
Poistot yhteensä	-3 643 323 €
TILIKAUDEN TULOS	8 251 418 €
KUMULATIIVINEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-124 896 121 €

VUOSI 2026

TPE 9/2026	Muutos-% TPE 9/2026 vs. TP 2025
-545 345 416 €	0,5 %
-93 930 379 €	-8,8 %
-212 456 618 €	5,5 %
-120 044 000 €	6,6 %
-118 914 419 €	-5,2 %
-308 565 542 €	7,1 %
-18 159 950 €	6,1 %
-872 070 908 €	2,9 %
878 977 062 €	2,2 %
-723 000 €	13,8 %
6 183 154 €	-48,0 %
-4 858 500 €	33,4 %
1 324 654 €	-83,9 %
-123 571 467 €	-1,1 %

VUOSI 2027

TA 2027 Kehys	TA 2027 HVA-johtajan esitysluonnos, rahoituksen päivitys 22.10.2026	Ero TA 2027 HVA- johtajan esitysluonnos 22.10.2026 vs. TA 2027 Kehys	Muutos-% TA 2027 HVA- johtajan esitysluonnos 22.10.2026 vs. TPE 9/2026
-548 449 301 €	-555 347 679 €	-6 898 378 €	1,8 %
-92 175 506 €	-93 175 884 €	-1 000 378 €	-0,8 %
-219 484 501 €	-218 182 501 €	1 302 000 €	2,7 %
-123 929 368 €	-123 291 368 €	638 000 €	2,7 %
-121 359 926 €	-120 697 926 €	662 000 €	1,5 %
8 500 000 €	0 €	-8 500 000 €	
-315 009 293 €	-314 861 293 €	148 000 €	2,0 %
-18 871 850 €	-18 871 850 €	0 €	3,9 %
-882 330 444 €	-889 080 822 €	-6 750 378 €	2,0 %
892 886 488 €	895 969 822 €	3 083 334 €	1,9 %
-1 358 000 €	-1 459 000 €	-101 000 €	101,8 %
9 198 044 €	5 430 000 €	-3 768 044 €	-12,2 %
-5 430 000 €	-5 430 000 €	0 €	11,8 %
3 768 044 €	0 €	-3 768 044 €	-100,0 %
-119 803 423 €	-123 571 467 €	-3 768 044 €	0,0 %

Koko suunnitelmakausi

VUOSI 2027

KESKI-UUDENMAAN HYVINVOINTIALUE	TA 2027 HVA-johtajan esitysluonnos, rahoituksen päivitys 22.10.2026
Toimintakate sitovuustasoinen	
Oma palvelutuotanto	-555 347 679 €
<i>Hyvinvointialueen johto sekä strateginen kehittäminen ja tukipalvelut</i>	-93 175 884 €
<i>Ikäihmisten ja vammaisten palvelualue</i>	-218 182 501 €
<i>Asiakasohjaus, integraatio-, lasten ja aikuisten sosiaalipalvelut</i>	-123 291 368 €
<i>Terveyspalvelujen ja sairaanhoidon palvelualue</i>	-120 697 926 €
<i>Kohdentamaton erä / omaan palvelutuotantoon tehtävä muutos</i>	0 €
Erikoissairaanhoito	-314 861 293 €
Pelastustoimi	-18 871 850 €
TOIMINTAKATE	-889 080 822 €
Valtionrahoitus	895 969 822 €
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 459 000 €
VUOSIKATE	5 430 000 €
Poistot yhteensä	-5 430 000 €
TILIKAUDEN TULOS	0 €
KUMULATIIVINEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-123 571 467 €

VUOSI 2028

TS 2028 HVA-johtaja esitysluonnos 22.10.2026	Muutos-% TS 2028 vs. TA 2027
-555 845 436 €	0,1 %
-95 452 296 €	2,4 %
-228 491 614 €	4,7 %
-127 027 602 €	3,0 %
-123 573 924 €	2,4 %
18 700 000 €	
-321 309 479 €	2,0 %
-19 060 569 €	1,0 %
-896 215 484 €	0,8 %
951 587 621 €	6,2 %
-1 242 000 €	-14,9 %
54 130 137 €	896,9 %
-9 350 000 €	72,2 %
44 780 137 €	
-78 791 330 €	-36,2 %

VUOSI 2029

TS 2029 HVA-johtajan esitysluonnos 22.10.2026	Muutos-% TS 2029 vs. TS 2028
-555 829 072 €	0,0 %
-96 738 604 €	1,3 %
-237 723 904 €	4,0 %
-130 203 292 €	2,5 %
-126 663 272 €	2,5 %
35 500 000 €	89,8 %
-327 735 668 €	2,0 %
-19 251 174 €	1,0 %
-902 815 915 €	0,7 %
988 596 131 €	3,9 %
-467 000 €	-62,4 %
85 313 216 €	57,6 %
-6 480 000 €	-30,7 %
78 833 216 €	76,0 %
41 887 €	-100,1 %

VUOSI 2030

TS 2030 HVA-johtajan esitysluonnos 22.10.2026	Muutos-% TS 2030 vs. TS 2029
-581 088 944 €	4,5 %
-99 640 762 €	3,0 %
-248 375 621 €	4,5 %
-134 109 390 €	3,0 %
-130 463 171 €	3,0 %
31 500 000 €	-11,3 %
-334 290 382 €	2,0 %
-19 443 686 €	1,0 %
-934 823 012 €	3,5 %
1 016 852 640 €	2,9 %
35 000 €	-107,5 %
82 064 628 €	-3,8 %
-6 480 000 €	0,0 %
75 584 628 €	-4,1 %
75 626 515 €	180450,4 %

Toiminnalliset tavoitteet / TA 2027

Johtoryhmän valmistelu

Strateginen linjaus: Taloudellinen kestävyys

TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI (tulos tai toimenpiteen tuotos)	KEINOT TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI	KESKEISET TOIMENPITEET	VASTUUHENKILÖ
Hyvinvointialueen toiminta on taloudellisesti ja ekologisesti kestävä	1. Tilikauden tulos on talousarvion mukainen ja kumulatiivinen alijäämä pienenee	Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toimenpiteet toteutetaan suunnitellusti liittyen • HR-säästöihin • Palvelujen ostojen optimointiin • Palvelujen verkoston tila- ja toiminnallisiin muutoksiin • Tuotantotapa-uudistuksiin (digi, tekoäly, allianssi) ja tuottavuuden johtamiseen	Lomapalkkavelan pienentäminen ja lomautukset tarvittaessa Palvelujen verkostosuunnitelman sopeuttaminen muuttuviin palvelutarpeisiin huomioiden tilojen terveellisyys ja turvallisuus Investointiohjelman toimeenpano, DIGI- ja AI tiekarttojen vuoden 2027 toimenpiteet, business case laskelmat ja tuottavuushyötyjen realisointi johtamistoimenpitein Allianssitoiminnan käyttöönotto Huomioidaan talousohjauksessa palveluketjujen strategiset tarpeet kuten ikääntyneiden palvelutarpeen nopea kasvu	Kokonaisuus: rahoitus- ja talousjohtaja Päivi Tarsia Eri osa-aluekohtaiset vastuut: henkilöstöjohtaja Monica Hostio, palvelujohtajat Susanna Pitkänen, Kristiina Kariniemi-Örmälä ja Mari Patronen, Tila- ja tukipalvelujohtaja Antti Nikkanen
	2. Vastuulliset hankinnat: Päämittari: %-osuus kynnysarvon ylittäneistä hankinnoista, joissa on käytetty vähintään yhtä vastuullisuuskriteeriä. Tavoitetaso: 30% Tukimittari: Vastuullisuuskriteerien käyttö kategorioittain. Tavoitetaso: Raportointi pystytään suorittamaan kategorioittain	Vastuullisten hankintojen osuutta lisätään suunnitelmallisesti: tavoitteena on kasvattaa niiden osuutta kaikista hankinnoista vuosittain.	Laaditaan ja otetaan käyttöön Keusoten yhteiset ohjeet vastuullisuuskriteerien hyödyntämisestä hankinnoissa.	Tila- ja tukipalvelujohtaja Antti Nikkanen

Strateginen linjaus: Vaikuttavat ja saavutettavat palvelut				
TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI (tulos tai toimenpiteen tuotos)	KEINOT TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI	KESKEISET TOIMENPITEET	VASTUUHENKIÖ
Tarjotut palvelut ovat vaikuttavia, tarpeenmukaisia, oikea-aikaisia ja turvallisia	1. Terveysindeksi (1 krt/v.) pysyy nykyisellä tasolla tai paranee	Alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2026-2030 mukainen toimeenpano sekä kohdennukset asiakasryhmittäin (lasten ja nuorten, ikääntyneiden, vammaisten henkilöiden hyvinvointisuunnitelmat, päihde- ja riippuvuustyön ehkäisy suunnitelma)	Palveluketjujohtamisen tiekarttojen toimeenpano ja yhteensovittaminen	Palvelujohtajat Susanna Pitkänen, Kristiina Kariniemi-Örmälä, Mari Patronen
	2. Hoidon jatkuvuus paranee (COCI kasvaa)	Tiedolla johtamisen –tiekartan toimeenpano	HyTe-kertoimen mukaiset vaikuttavuustoimenpiteet	Pelastusjohtaja Jyrki Landstedt
	3. Sote- palveluihin ja hoitoon pääsy toteutuu lainsäädännön mukaisissa määrärajoissa (Hoitoon pääsy PTH (avosairaanhoido ja suun terveydenhuolto), ESH, vammaisten ja ikääntyneiden palvelutarpeen arviointi, ikääntyneiden asumispalveluihin pääsy	Digitaalisen asioinnin edistäminen	Osallisuuden vahvistaminen	Tieto- ja digijohtaja Antti Ylä-Jarkko
	4. Pelastustoiminnan vasteajat toteutuvat palvelutasopäätöksen mukaisesti	Kansallisen Asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian toimeenpanosuunnitelman edistäminen	Digitaalisen asioinnin edistäminen	Johtajaylilääkäri, TKI-johtaja Pirjo Laitinen-Parkkonen
	5. Asiakaskokemus, tavoitetaso NPS > 65	Vaikuttavuusperustaisen ohjausmallin vaihteellinen käyttöönotto sekä tietopohjan rakentamisen laajennus	Strategiset vaikuttavuusmittarit on otettu käyttöön väestötasoisesti	
Turvataan huoltovarmuus ja toiminnan jatkuminen kaikissa olosuhteissa	6. Valmiusjohtoryhmän toimintakyky vahvistuu: viestinnässä ja vastuuroolituksissa ei poikkeamia	Yhteistyö ja kehittäminen painottuu erityisesti ennaltaehkäiseviin ja varhaisen tuen palveluihin, jonka tueksi HyTe-kertoimen seuranta (2-4 krt /vuosi) ja sitä tukeva tiedon laadun vakiointi	Painoindeksi BMI, LDL-kolesteroli, verenpaine-, vyötärön ympärysarvo (PROM) ja niiden tavoitetason muutosta seurataan sovituissa asiakasryhmissä	
	7. Luottamus sote-palveluihin väestötasolla paranee (THL, osa Terve Suomi –kyselyä). Luottamus terveyspalveluihin 2024: 41,2 / N=1172 sosiaalipalveluihin 32,1 / N=1158	Valmiusharjoituksia 2 omaa, muiden harjoituksiin osallistuminen (SoKri) Vahvistetaan kriisivalmiutta harjoituksilla ja parannetaan henkilöstön toimintakykyä		Palvelujohtaja Kristiina Kariniemi-Örmälä
		Laadukas, ymmärrettävä ja oikea-aikainen asukasviestintä yhteisellä äänellä poliittiset päättäjät ja viranhaltijat		Johtoryhmä
		Kriittisten järjestelmien toimivuus (APTJ, puhelinjärjestelmät)		

Strateginen linjaus: Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö

TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI (tulos tai toimenpiteen tuotos)	KEINOT TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI	KESKEISET TOIMENPITEET	VASTUUHENKILÖ
Henkilöstön pysyvyys ja hyvinvointi	1. Työelämän laatu (Keusoten Syke) • tavoitetaso 60 % 2. Lähtövaihtuvuus • tavoitetaso < 10 %	Henkilöstöohjelman toimeenpano	Henkilöstön osaamisen suunnitelmat ja johtamisosaamiseen kohdennettu tuki mahdollistavat työssä onnistumisen Henkilöstölle luodaan rakenteita vaikuttaa omaan työhönsä Palkkapolitiikka ja palkitseminen ovat kilpailukykyisiä	henkilöstöjohtaja Monica Hostio palvelujohtajat Susanna Pitkänen, Kristiina Kariniemi-Örmälä, Mari Patronen
Henkilöstön saatavuus	3. Työntekijät valitsevat työnantajakseen Keusoten • hakijamäärä/haku 4. eNPS (suositteluindeksi) 5. Vakanssien täyttöaste (vakanssirekisteri tulossa käyttöön) 6. Varahenkilöstön määrä suhteessa henkilöstöön 7. Lyhytaikaisten sijaisten täyttöprosentti	Henkilöstöohjelman toimeenpano Oikeanlainen henkilöstörakenne suhteessa tuotettaviin palveluihin	Työnantajamaineen parantaminen Resurssit huomioivan henkilöstösuunnittelun vahvistaminen (Titania 2.0 käyttöönotto – toimintalähtöinen henkilöstösuunnittelu ja optimointi) Varahenkilöstön kasvattaminen Lyhytaikaisia sijaisia välittävän (oma palvelu) rekrytointiyksikön toiminnan kehittäminen	henkilöstöjohtaja Monica Hostio palvelujohtajat Susanna Pitkänen, Kristiina Kariniemi-Örmälä, Mari Patronen
Osaaminen: Oppimiskyvykkyys ja strategiset kyvykkyudet	Hyvinvointialueen strategiset kyvykkyudet on määritetty strategiakaudelle	Kriittisten osaamistarpeiden määrittely pohjautuu strategisten toimeenpano-suunnitelmien ja tiekarttojen tavoitteisiin	Tunnistetaan strategisesti kriittiset osaamistarpeet muutoksessa johtamisen tukena	Johtoryhmä

Oma palvelutuotanto

Painopisteet palvelualueittain

Keukonserni

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Tuloslaskelma, ulkoiset erät

HYVINVOINTIALUEEN JOHTO SEKÄ STRATEGINEN KEHITTÄMINEN JA TUKIPALVELUT -KOKONAISUUS	TA 2027	MKS 2026	Toteutuma 1-9/2026	TP 2025
Myyntituotot	160 000	65 000	194 181	629 947
Maksutuotot	0	0	1 843	1 985
Tuet ja avustukset	1 000 000	1 175 000	-127 294	9 867 440
Muut toimintatuotot	200 000	0	147 363	365 593
TOIMINTATUOTOT	1 360 000	1 240 000	216 093	10 864 965
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	2 911 847	1 931 870	1 158 681	821 534
Henkilöstökulut	-22 973 337	-22 388 087	-19 015 064	-37 990 864
Palvelujen ostot	-36 474 394	-36 093 812	-19 555 517	-35 937 401
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 200 200	-1 454 200	-542 636	-1 569 972
Avustukset	-345 000	-345 000	-319 000	-1 081 324
Muut toimintakulut	-36 454 800	-36 644 201	-26 919 012	-38 067 767
TOIMINTAKULUT	-97 447 731	-96 925 300	-66 351 229	-114 647 328
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-93 175 884	-93 753 430	-64 976 455	-102 960 830

Painopisteet

- Henkilöstölisäykset
 - Tietohallintoon lisätty henkilöstöresurssia yhteensä 9 htv (neljä ICT-partneria, IT-arkkitehti, ICT-projektikoordinaattori, ICT-projektipäällikkö, ratkaisuarkkitehti, tietanalyttikko)
 - Tila- ja tukipalveluihin lisätty henkilöstöresurssia 3 htv (kaksi projektipäällikköä, ateria- ja puhtauspalvelupäällikkö)
 - Sisältää koko hyvinvointialuetta koskevan n. 0,4 Me:n lomapalkkavelan säästötavoitteen
- Panostus digi- ja AI-kehittämiseen

Luottamustoimielimet

Toimielin	Budjetoitu kokousmäärä 2027	TA 2027	TA 2026	TP 2025
Aluevaltuusto		792.137 eur	770.981 eur	706.580 eur
kokoukset	7			
ennakkokokoukset	7			
seminaarit	1 pv + 2 pv			
Aluehallitus		308.205 eur	309.065 eur	377.354 eur
kokoukset	25			
seminaarit	2 pv + 2 pv			
Tarkastuslautakunta	15	225.284 eur	227.250 eur	186.162 eur
Henkilöstöjaosto	9	32.439 eur	31.627 eur	25.664 eur
Konsernijaosto (v. 2025 sis. rahoitus- ja talousjaosto)	10	23.762 eur	23.705 eur	23.867 eur
Lapset, nuoret ja työikäiset –lautakunta	9	41.122 eur	40.508 eur	17.015 eur
Ikääntyneet ja vammaiset –lautakunta	9	41.622 eur	43.008 eur	21.332 eur
Nuorisovaltuusto	8	17.021 eur	15.301 eur	11.138 eur
Vanhusneuvosto	8	15.811 eur	14.600 eur	9.596 eur
Vammaisneuvosto	8	17.748 eur	17.543 eur	14.096 eur

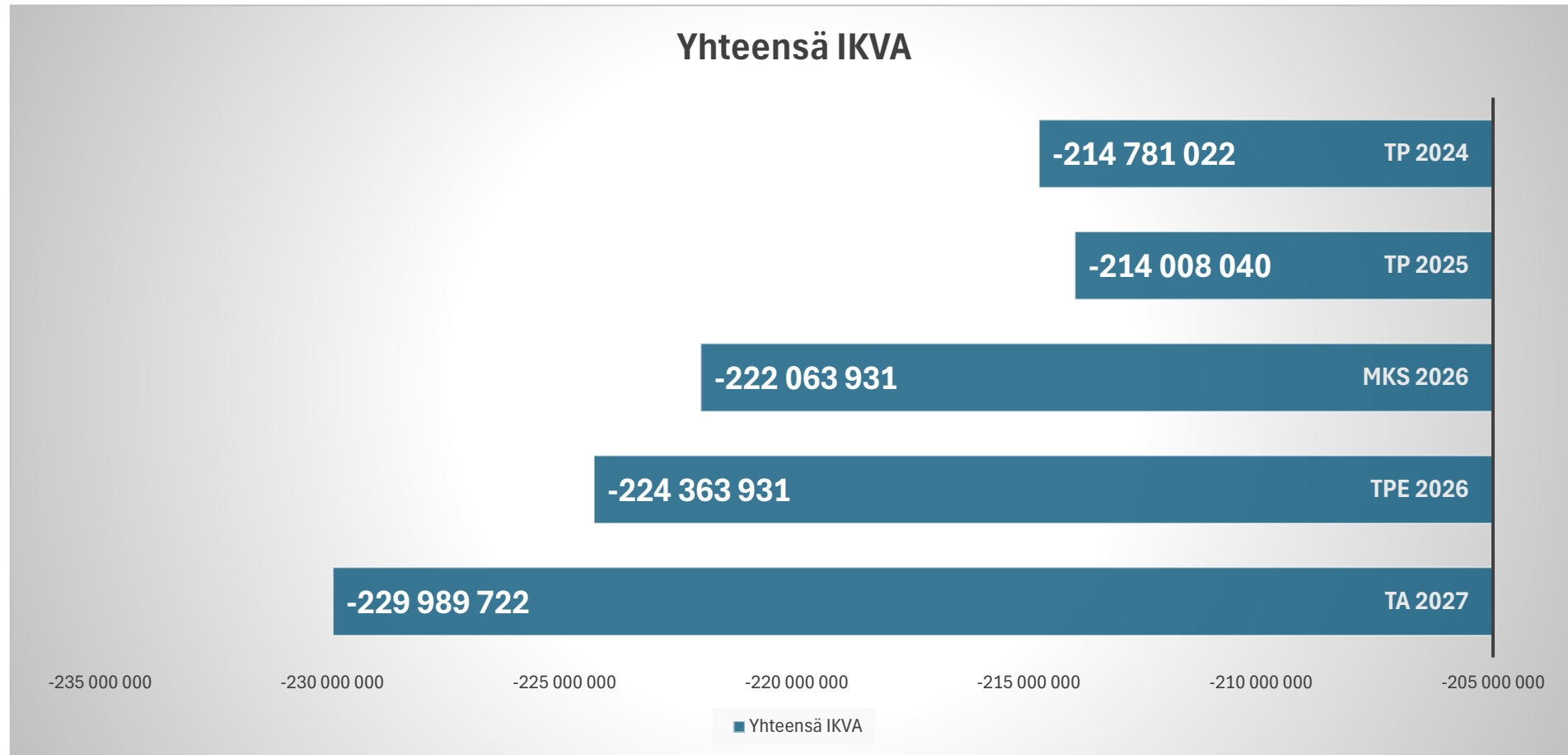
Ikva

Mari Patronen

Tuloslaskelma, ulkoiset erät

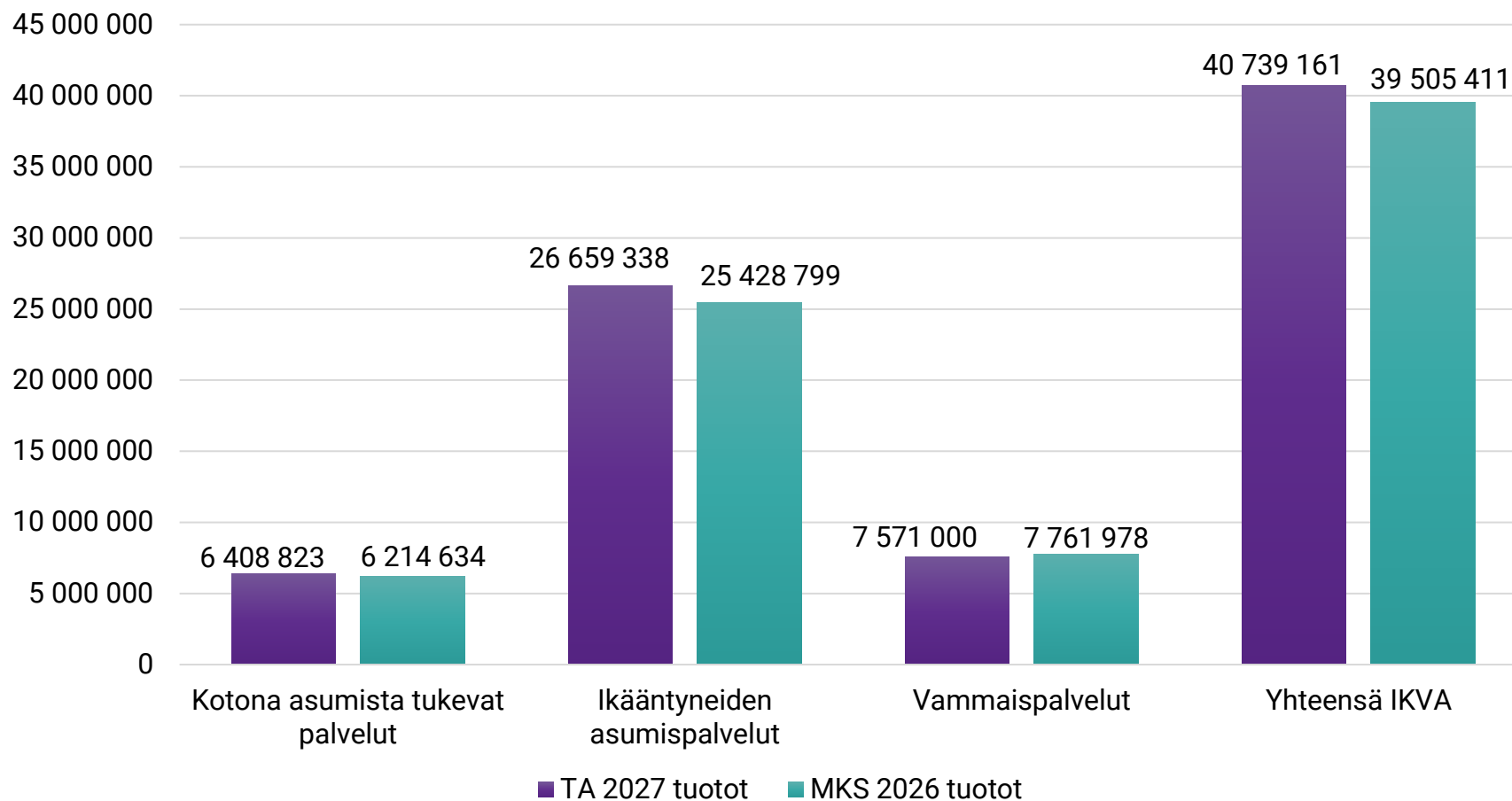
IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PALVELUALUE	TA 2027	MKS 2026	Toteutuma 1-9/2026	TP 2025
Myyntituotot	4 928 800	5 610 380	5 341 473	6 966 657
Maksutuotot	29 708 743	28 248 546	22 623 144	28 831 474
Tuet ja avustukset	43 600	39 100	67 900	78 995
Muut toimintatuotot	6 058 018	5 607 385	4 189 079	6 276 103
TOIMINTATUOTOT	40 739 161	39 505 411	32 221 596	42 153 229
Henkilöstökulut	-82 454 797	-80 729 634	-63 067 168	-87 916 255
Palvelujen ostot	-157 262 813	-149 847 823	-95 138 192	-136 844 542
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-783 748	-838 388	-633 687	-895 304
Avustukset	-15 794 519	-15 907 125	-10 780 934	-15 571 058
Muut toimintakulut	-2 625 785	-2 339 059	-1 721 533	-2 257 710
TOIMINTAKULUT	-258 921 662	-249 662 029	-171 341 514	-243 484 869
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-218 182 501	-210 156 618	-139 119 918	-201 331 640

IKVA yhteensä kust. kehitys

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Tuottojen vertailu (€)

Ikääntyneiden palvelujen painopisteet vuodelle 2030

- Geriatrisen kuntoutus vahvistaminen
 - Kotikuntoutus
 - Kolmas KOTA –yksikkö
 - Lyhytaikaispaikkojen uudelleen profilointi
- Kotihoidon vahvistaminen
 - Resurssien lisäys
 - Al ja etähoiva
 - Allianssi yhteistyö
- Omaishoito lisääminen
 - Omaishoidon peittävyyslisäys
 - Omaishoitajien tukipalvelun riittävyys
 - Perhehoito omaishoidon tukena
- Ikääntyneiden asumispalvelut rakenteen keventäminen
 - Tuotantorakenteen keventäminen
 - Ympäri vuorokautisen palveluasumisen peittävyys vähentäminen ja yhteisöllisen asumisen peittävyys lisääminen
 - Asiakasohjauksen yhteistyön edelleen vahvistaminen

Kansallisesti Keusoten ikääntyneiden palvelujen kustannustaso on kilpailukykyinen, mutta palvelurakenne painottuu verrokkeja enemmän asumispalveluihin. Keusoten ka. 7300e/+75v, verrokkika. 9600e/+75v.

Palvelurakenteen kehitys ikääntyneiden asumispalveluissa

Asiakkaita 6/2026

	Oma	Osto
YA asuminen	80	137
YPA asuminen	460	1016
YA ja YPA yhteensä	620	1153

Uudiskohteiden paikkamäärät

2026	2027	2028	2029	2026-2029 Yhteensä
+16	+90	+150	+25	+281
+61	+141	+80	+25	+307
+77	+231	+230	+50	+588

Asiakasmäärän kasvun mukainen paikkatarve

Paikkamäärä tavoite 2030	Lisä-paikkatarve 2026-2030	Lisä-paikkatarve 2026-2040
513	+219	+365
1436	+20	+428
1949	+239	+793

- 2026 ostopalveluun tulee lisää 16 YPA ja 16 YA paikkaa (Tuusula) ja 45 paikkaa (Nurmijärvi). Yhteensä 77.
- 2027 ostopalveluun tulee lisää YA paikkoja 30 (Tuusula) ja 60 (Järvenpää). YPA paikkoja 30 (Tuusula), kaksi yksikköä 51 ja 60 (Järvenpää). Yhteensä 231.
- **2028 omaan tuotantoon** tulee YA paikkoja 40 (Hyvinkää) , 40 (Nurmijärvi) , 40 (Mäntsälä) ja 30 (Järvenpää). YPA paikkoja 20 (Hyvinkää), 20 (Nurmijärvi), 20 (Mäntsälä) ja 20 (Järvenpää). Yhteensä 230.
- Vuonna 2029 omaan tuotantoon Tuusulaan 25 YPA (Tuusula) ja 25 YA (Tuusula) paikkaa. Yhteensä 50.
- **Asumispalveluiden peittävyystavoite** vuoteen 2030 palveluittain yli 75- vuotiaiden osalta: **YA 2% ja YPA 5,6%**. Samoilla peittävyystavoiteprosentteilla on laskettu tarve vuoteen 2040 asti.
- Oman tuotannon uudiskohde (Mäntsälä) korvaa Mäntsälän Kotokartanon 30 paikkaisen yksikön.
- Uudiskohteet turvaavat YA- ja YPA-paikkojen riittävyyden peittävyystavoitteiden mukaisesti. Mahdollista paikkojen ylikapasiteettia voidaan hallita vähentämällä ostopalvelupaikkojen käyttöä.

Vammaisten palvelujen painopisteet vuoteen 2030

- Asumispalvelun ja päivätoiminnan tuotantorakenteen kehittäminen

Palveluiden kehittäminen niin, että asiakkaan tuen tarpeeseen kyetään vastaamaan kevyemmällä palveluratkaisulla sekä käyttäen etäpalveluratkaisuja

1. Asiakkaiden palveluiden järjestäminen omana palveluna ostopalvelun sijaan

- Asiakkaiden palvelut on järjestetty omana tuotantona silloin, kun se on asiakkaan tarpeet huomioiden mahdollista ja talouden kannalta järkevä ratkaisu.

2. Oman tuotannon yksiköiden resurssien ja osaamisen vahvistaminen ja käyttöasteiden nostaminen

- Oman toiminnan käyttöasteita on saatu nostettua vahvistamalla uusien asiakkuuksien ohjautumista omaan palvelutuotantoon sen lisäksi, että palveluita on siirretty ostopalvelusta omaan palvelutuotantoon.
- Asumisen ja päivätoiminnan palveluverkkoa on tiivistetty lopettamalla 3 pientä asumisen yksikköä, mitkä eivät täyttäneet LVV:n laatuvaatimuksia ja joissa käyttöaste oli matala. Asiakkaat siirtyneet vapaille asumisen paikoille omassa toiminnassa.
- Päivätoiminnan osalta toiminta päättynyt kahdessa pienessä ostopalvelupisteessä ja asiakkaiden palvelut keskitetty muihin toimipisteisiin. Lisäksi esitetään Hyvinkään, Järvenpään ja Mäntsälän kahdesta yksiköstä toisen päivätoiminnan yksikön lakkauttamista ja asiakkaat siirtyisivät yhteen yhteiseen yksikköön.

3. Etäpalvelujen osuuden kasvattaminen

- Tuetun asumisen tuki etätoimintana
- Etäpäivätoiminnan osuuden kasvattaminen

Palvelurakenteen kehitys vammaisten asumispalveluissa

	Asiakkaat 6/2026			Ennustettu asiakasmäärän kasvu			Valmistuvat uudiskohteiden lisäpaikat		Lisäpaikkatarve	
	Oma	Ostot	Yhteensä	2026-2030	2031-2040	Yhteensä	2027	2029	2030	2040
YHT asuminen	48	67	115	4	10	14	7	-	-	-
YMP asuminen	107	184	291	10	24	34	13	20	-	18
Yhteensä	155	251	406	14	34	48	20	20	-	18

- Ennustettu asiakasmäärän kasvu vuoteen 2030 mennessä: yhteisölliseen asumiseen 4 uutta asiakasta, ympärivuorokautiseen asumiseen 10 uutta asiakasta
- Valmistuvat **uudiskohteet omaan tuotantoon**: Nurmijärvi 20 paikkaa (2027) ja Mäntsälä 20 paikkaa (2029)
- **Nurmijärven uudiskohde korvaa** nykyisen Sinisiiven (6 paikkaa) ja Sateenkaaren (6 paikkaa) → lisäpaikkoja tulee yhteensä
- **Mäntsälän uudiskohde korvaa** nykyiset pienet ok-talot Leppiksen (6 paikkaa), Pajulan (5 paikkaa) ja Karkkulan (5 paikkaa) → lisäpaikkoja tulee 4
- Mäntsälän uudiskohde on hybridikohde ikääntyneiden asumispalveluiden kanssa
- Järvenpään mahdollinen uudiskohde ns.Pehtoori mahdollistaisi Järvenpään nykyisen Tikkarellin lakkauttamisen (lyhytaikaishoitoa) ja siirtymisen uusiin tiloihin Pehtooriin. Kohde olisi hybridikohde ikääntyneiden asumisen kanssa.
- Tuusulaan tulossa 2027 ostopalvelukohde, joka on hybridikohde ikääntyneiden asumisen kanssa.

Aiso

Kristiina Kariniemi-Örmälä

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Tuloslaskelma, ulkoiset erät

ASIAKASOHJAUS, INTEGRAATIO- SEKÄ LASTEN JA AIKUISTEN SOSIAALIPALVELUJEN PALVELUALUE	TA 2027	MKS 2026	Toteutuma 1-9/2026	TP 2025
Myyntituotot	4 178 000	4 713 000	3 512 098	5 608 283
Maksutuotot	3 300 000	3 260 000	2 270 246	3 514 870
Tuet ja avustukset	0	375 000	68 948	284 046
Muut toimintatuotot	403 000	351 000	404 959	443 019
TOIMINTATUOTOT	7 881 000	8 699 000	6 256 251	9 850 217
Henkilöstökulut	-67 762 058	-63 254 586	-46 631 183	-56 736 728
Palvelujen ostot	-59 346 630	-61 363 068	-38 363 204	-62 207 923
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-967 730	-967 330	-445 252	-1 579 812
Avustukset	-2 523 500	-2 579 500	-1 611 608	-1 508 522
Muut toimintakulut	-572 450	-578 256	-464 717	-477 500
TOIMINTAKULUT	-131 172 368	-128 742 740	-87 515 964	-122 510 485
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-123 291 368	-120 043 740	-81 259 713	-112 660 268

Painopisteet

- Sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain uudistuksen toimeenpano uudistaa alueen palvelukokonaisuuksia ja organisaatorakennetta
- Uudistuksen toimeenpanossa toteutuu n. 3,6 Me leikkaus valtion rahoituksessa vuosien 2027-2028 aikana. Tämä huomioitu täysimääräisesti uudistuksen suunnittelussa alueella.
- Henkilöstölisäykset v. 2027
 - 3 terveydenhoitajaa neuvolapalveluihin
 - 7 perheterapeuttia, yksi perhehoito ja 6 sosiaalihuolto
 - 4 sairaanhoitajaa, sosiaalihuolto
 - 2 sairaanhoitajaa, lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelu
 - 2 lähihoitajaa lapsiperheiden kotipalvelu

Missä vaiheessa uudistus on?

Lainsäädäntöprosessin tilanne

- **Sosiaalihuoltolaki (HE 180/2026 vp):** Annettu eduskunnalle, perustuslakivaliokunnan käsittelyssä.
- **Lastensuojelulaki (HE 182/2026 vp):** Eduskunnan käsittelyssä ja asiantuntijakuulemisvaiheessa (vk 41), minkä jälkeen perustuslakivaliokunnassa.
- **Voimaantulo:** Ehdotetuissa laeissa tavoiteltu voimaantulo on pääosin **1.7.2027**.
- Eduskuntakäsittely voi vielä muuttaa sisältöä.

Toimeenpanon valmistelu & viestintä

- STM ja THL valmistelevat kansallisia toimeenpanon ohjeita.
- STM:n webinaari sosiaalihuoltolain uudistamisesta
4.11.2026 klo 10.00–12.00

Linkki: [Webinaari sosiaalihuoltolain uudistamisesta - Sosiaali- ja terveysministeriö](#)

Valmistelua tehdään tällä hetkellä ennakoivasti, mutta lopulliset ratkaisut tehdään hyväksytyn lainsäädännön pohjalta.

Tällä hetkellä tiedämme muutoksen suunnan, mutta emme vielä kaikkia lopullisia yksityiskohtia.

Sosiaalihuoltolain uudistuksen päälinjat

Tuen tarpeen arviointi

Tiiviimmin osaksi sosiaalityötä, sosiaaliohjausta ja työskentelyä

Sosiaalityö ja sosiaaliohjaus

Vahvempi rooli sosiaalihuollon ydintoimintana

Omatyöntekijä ja asiakassuunnitelma

Säätelyn kohdentaminen asiakkaan tarpeen mukaan

Lapsiperheiden palvelut

Lapsiperheiden tuki; uusi palvelu, johon yhdistyvät SHL-perhetyö, tehostettu perhetyö, avoperhekuntoutus, kasvatus- ja perheneuvonta

Työikäisten palvelut

Toimintakykyä ja osallisuutta tukevan kokonaisuuden uudistus

Kirjaaminen

Päällekkäisten velvoitteiden keventäminen

Lastensuojelu nykyistä selkeämmin erityispalveluksi

Perustaso vahvistuu

- painotus varhaisemmassa tuessa
- osa avohuollon tukitoimista siirtyy sosiaalihuoltolakiin -> lapsiperheiden tuki palvelu
- hakemukset, yhteydenotot ja SHL ja LS ilmoitukset vireille sosiaalihuoltolain mukaisesti

Lastensuojelu kohdentuu

- asiakkuuden alkamisen edellytykset muuttuvat
- avohuolto ensisijaisena tukena asiakkuuden aikana
- huostaanoton ja sijaishuollon sääntely uudistuu
- sosiaalityöntekijän tehtäviin ja laitosten henkilöstön käyttöön muutoksia
- edunvalvonnan ja laitosturvallisuuden sääntely uudistuu

Lasten ja Nuorten mielenterveyspalvelujen hyötykuvaus

Johtamisen kohde, hyötymekanismi ja päätöksenteossa lukittavat asiat

Tavoite; Apu alkaa oikea-aikaisesti ja raskaampien palvelujen tarve vähenee

Johtamisen kohde

- Alle 18-vuotiaiden perustason mielenterveys- ja päihdepalvelut yhtenä johdettuna kokonaisuutena.
- Yhteinen hoidon tarpeen arviointi ja konsultointi mahdollisuus muille ammattilaisille
- Selkeä työnjako perustason sekä ESH:n välillä.

Hyötymekanismi

- Yhteinen palveluohjautuminen
- Hoidon toteutus asiakkaan tarpeen mukaisesti, ei ikärajan mukaisesti
- Päällekkäisen arvioinnin väheneminen
- Oikean intervention nopeampi aloitus
- Henkilöstön joustava käyttö
- Raskaampien palvelujen kasvun hillintä

Hyödyn kirjautuminen

- Henkilöstöresurssin joustava käyttö nopeuttaa palveluun pääsy
- Vapautuva työaika muuttuu hoitokapasiteetiksi.
- Ostopalvelujen ja AISO/ESH-kustannusten kasvupaine vähenee.

PÄÄTÖS

Käynnistetään yhtenäinen muutosohjelma, jossa palveluun ohjautuminen, arviointi, tiimirakenne, työnjako ja mittarit johdetaan yhtenä hyötykuvauksena.

Hyötyomistaja: Kristiina Kariniemi-Örmälä | Toimeenpanon koordinointi: Johanna Alajoutsijärvi | Toteutusvastuu: Minna Kairesalo, Pia Kalkkinen, Jarna Elomaa ja Hanna Eronen

Läheissijoitusten ja perhehoidon hyötykuvaus

Johtamisen kohde, hyötymekanismi ja päätöksenteossa lukittavat asiat

L

Tavoite: lapselle yksilöllisesti sopiva, pysyvä ja perheperustainen ratkaisu aina kun sijoitus on tarpeen

Johtamisen kohde

- Läheisverkoston systemaattinen selvittäminen ennen sijoitusta sekä perhehoidon kapasiteetin, tuen ja pysyvyyden vahvistaminen.
- Sijoitusmuoto ratkaistaan lapsen tarpeen ja soveltuvuuden perusteella.

Hyötymekanismi

- Läheisverkoston kartoitus varhain
- Yhdenmukainen soveltuvuuden arviointi
- Tarveperusteinen rekrytointi
- Sujuva valmennus ja hyväksyntä
- Vahva alkuvaiheen ja sijoituksen aikainen tuki

Hyödyn kirjautuminen

- Useampi soveltuva perheperustainen ratkaisu.
- Laitoshoidon käytön ja kasvun välttäminen soveltuvissa tilanteissa.
- Parempi kustannusten ennakoitavuus ja sijoitusten pysyvyys.

PÄÄTÖSEHDOTUS

Käynnistetään muutosohjelma, jossa läheisverkoston kartoitus, perhehoitajien saatavuus, tukimalli ja lapsikohtainen seuranta johdetaan yhtenä hyötykuvauksena.

Hyötyomistaja: Kristiina Kariniemi-Örmälä | Toimeenpanon koordinointi: Johanna Alajoutsijärvi | Toteutusvastuu: Nina Tommola, Johanna Alajoutsijärvi, Mirva Åstrand, Antti Sadeharju ja Kirsi

Kiireellisten sijoitusten ja huostaanottojen hyötykuvaus

Johtamisen kohde, hyötymekanismi ja päätöksenteossa lukittavat asiat

Tavoite: lapsen turvallisuus vahvistuu, kriisi ehkäistään ja sijoitustarve vähenee

Johtamisen kohde

- Yhteinen toimintamalli sijoitusriskin perheille.
- Perheen kokonaistilanne arvioidaan, lapsen turvallisuus varmistetaan ja monialainen intensiivinen tuki käynnistyy nopeasti.

Hyötymekanismi

- Yhteiset riskikriteerit
- Nopea tuen käynnistyminen
- Mielenterveys- ja päihdeosaaminen osaksi tukea
- Perheterapeuttinen työote osaksi tukea
- Nimetty vastuu ja seuranta

Hyödyn kirjautuminen

- Vältetyt kiireelliset sijoitukset ja sijoitusjaksot.
- Uusien huostaanottojen tarpeen väheneminen.
- AISO- ja ostopalvelukustannusten kasvun hillintä, josta vähennetään uuden tuen lisäkustannukset.

PÄÄTÖSEHDOTUS

Käynnistetään yhteinen muutosohjelma, jossa riskin tunnistaminen, monialainen arviointi, intensiivinen tuki ja päätöspisteet muodostavat yhden johdetun toimintamallin.

Hyötyomistaja: Kristiina Kariniemi-Örmälä | Toimeenpanon koordinointi: Johanna Alajoutsijärvi | Toteutusvastuu: Nina Tommola, Johanna Alajoutsijärvi, Mirva Åstrand, Antti Sadeharju ja Kirsi

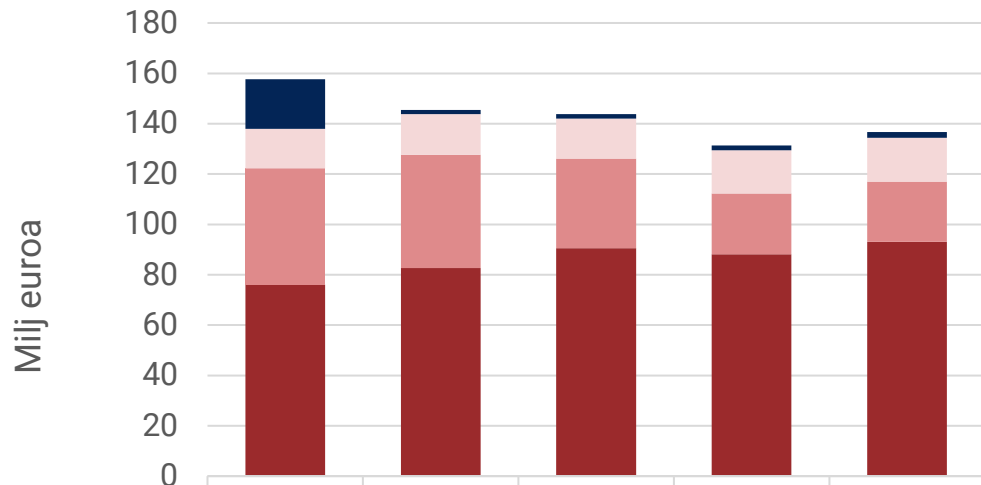
Terveyspalvelut ja sairaanhoido

Susanna Pitkänen

Tuloslaskelma, ulkoiset erät

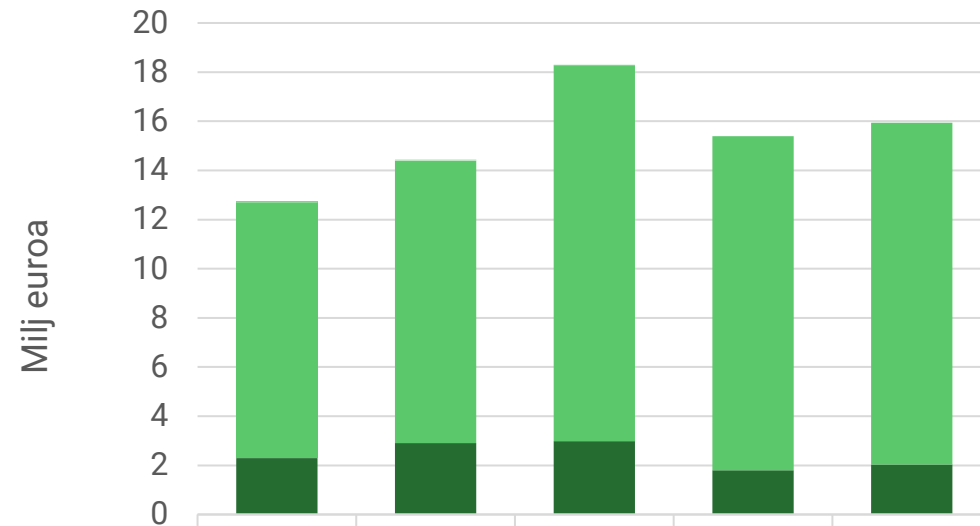
TERVEYSPALVELUJEN JA SAIRAANHOIDON PALVELUALUE	TA 2027	MKS 2026	Toteutuma 1-9/2026	TP 2025
Myyntituotot	2 030 300	1 774 500	1 906 359	2 979 811
Maksutuotot	13 906 400	13 612 800	10 334 464	15 342 998
Tuet ja avustukset	0	0	24 014	29 724
Muut toimintatuotot	0	0	19 840	1 528
TOIMINTATUOTOT	15 936 700	15 387 300	12 284 677	18 354 060
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	796
Henkilöstökulut	-93 027 921	-88 087 001	-66 099 790	-90 498 678
Palvelujen ostot	-23 941 100	-24 186 300	-16 332 439	-35 591 287
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 455 800	-17 096 913	-11 883 536	-15 930 582
Avustukset	0	0	0	-16 950
Muut toimintakulut	-2 209 805	-2 030 051	-1 242 967	-1 773 877
TOIMINTAKULUT	-136 634 626	-131 400 265	-95 558 732	-143 811 374
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-120 697 926	-116 012 965	-83 274 055	-125 456 517

TEPASA kulut (M€/vuosi)

	TP 2023	TP 2024	TP 2025	MKS 2026	TA 2027
■ Muut toimintakulut	19,61	1,69	1,77	2,03	2,209
■ Aineet, tarvikkeet ja tavarat	15,8	16,2	15,9	17,1	17,45
■ Palvelujen ostot	46,2	44,9	35,59	24,19	23,94
■ Henkilöstökulut	76	82,7	90,49	88,09	93,03

TEPASA tuotot (M€/vuosi)

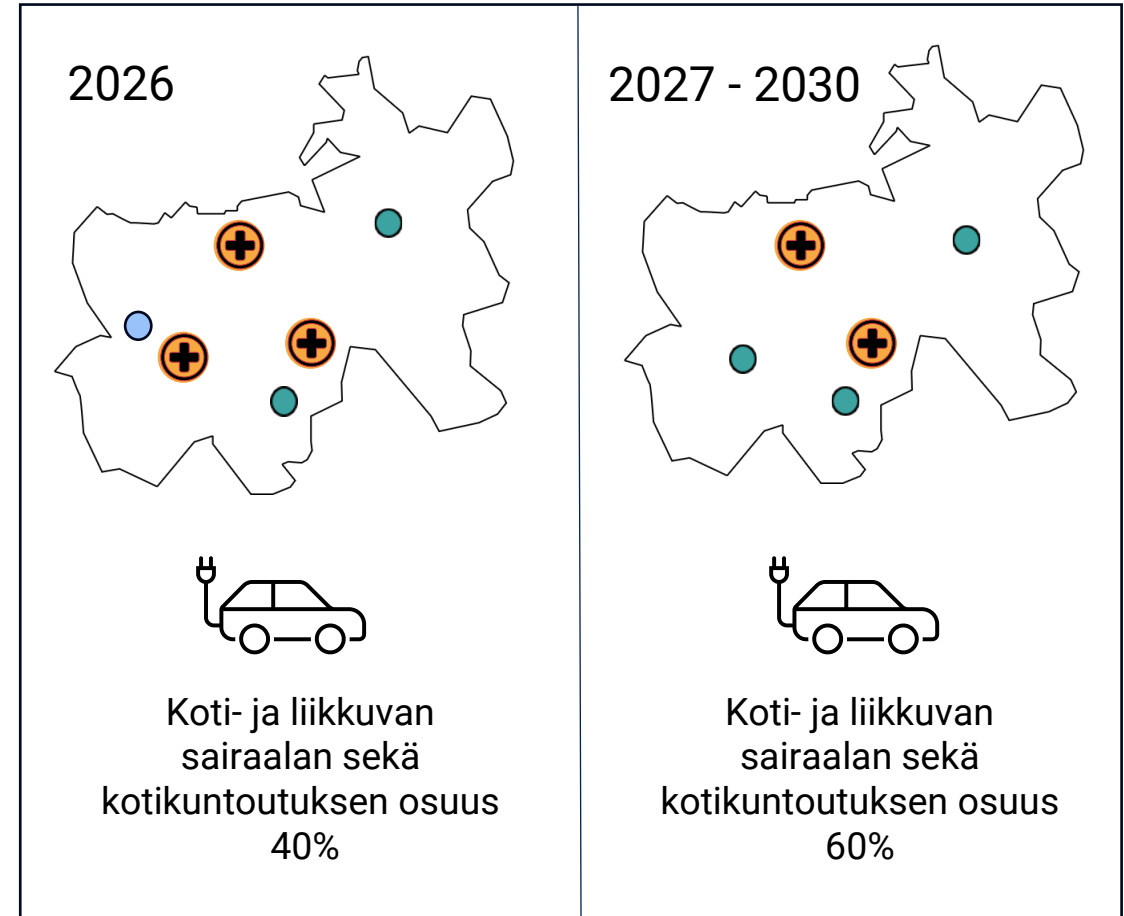

	TP 2023	TP 2024	TP 2025	MKS 2026	TA 2027
■ Muut tuotot	0,015	0	0	0	0
■ Tuet ja avustukset	0,033	0,059	0,03	0	0
■ Maksutuotot	10,4	11,5	15,3	13,6	13,91
■ Myyntituotot	2,3	2,9	2,98	1,8	2,03

- Vuoden 2026 organisaatiomuutoksessa mielenterveys- ja päihdepalvelujen avosairaanhoido ja päihdekuntoutus siirtyivät TEPASA:n, yhteensä n. 60 uutta ammattilaista. Vastaavasti sairaalapalvelujen rakennemuutoksen yhteydessä kuluerien siirto IKVA:n
- Vuonna 2025 suun terveydenhuollon jonopurku lisäsi maksutuottoja

Sairaalapalveluiden rakennemuutosta jatketaan

- Tällä hetkellä Sairaalapalvelujen tuotannosta 60 % toteutuu osastotoimintana ja 40 % liikkuvana palveluna kotona. Tavoitteena on kasvattaa liikkuvan palvelun osuus 60 %:n vuoteen 2029 mennessä.
 - Voimassa olevan palvelujen verkoston vision mukaan perusterveydenhuollon sairaalaverkoston akuuttiosastot keskitetään Hyvinkäälle ja Järvenpäähän ja akuuttiosastoilla on osastokuntoutukseen profiloitua toimintaa.
 - Nyt Keusoten sairaalassa on yhteensä n. 200 sairaansijaa Hyvinkäällä, Järvenpäässä ja Nurmijärven Kirkonkylällä. Tämän lisäksi Kuntoutuskeskuksessa on 50 sairaansijaa. Vuosien 2027-2030 aikana nämä toiminnot sulautetaan yhteen ja tavoitellaan kokonaisuudessaan 200 sairaansijaa, jotka sisältävät myös osastokuntoutukseen profiloidut paikat.
- Vuoden 2027 aikana Nurmijärven akuuttiosasto uudelleen profiloidaan ikääntyneiden kotiutumis- ja arviointiyksiköksi. Vastaava muutos toteutettiin Mäntsälässä vuoden 2025 lopussa.
- Kotisairaalan- ja liikkuvan sairaalan, avokuntoutuksen ja kotikuntoutuksen määrää kasvatetaan asteittain

Keusoten Omatiimimallin vaikuttavuutta edistetään

- Keusoten omatiimien toiminnan tavoitteena on **hoidon ja palvelun jatkuvuuden parantaminen**.
- Keusoten omatiimimalli muodostaa kehittämiselle vahvan perustan. Henkilökohtainen hoidon jatkuvuus ei kuitenkaan vielä toteudu riittävästi esimerkiksi pitkäaikaissairailla, monisairailla ja paljon palveluja käyttävillä asiakkailla, jotka hyötyvät jatkuvasta hoitosuhteesta erityisen paljon.
- Tällä hetkellä kiirevastaanotoille ja esh:n päivystykseen hakeutuu ja ohjataan toistuvasti ihmisiä, joilla ei ole kiireellisen hoidon tarvetta. Näitä Mipä, Tules ja monisairaita iäkkäitä pyritään tunnistamaan nimitasolla ja kiinnittämään omatiimin omalääkärille.

- 5000 jo tunnistettua kiirevastaanoton riskiasiakasta
- Ikääntyneiden "Kerttu"-toimintamallissa tunnistetaan ravitsemuksen ja päihdekäyttämisen osalta riskiryhmään kuuluva iäkäs

Muut painopisteet

- Mielenterveys- ja päihdeasiakkaan palvelupolun sujuvoittaminen
- Suun terveydenhuollon tuotantotapa-analyysi
- Keskitetyn kiirevastaanottotoiminnan kehittäminen:
 - Hyvinkään virka-ajan ulkopuolisen kiirevastaanottotoiminnan omaksi ottaminen HUS:lta
 - Virka-aikaisen kiireellisen potilasohjauksen täsmentäminen yhdessä HUS ensihoidon kanssa